

Industrie

Trends, Ontwikkelingen, Cijfers & Prognoses

oktober 2013

Economisch Bureau Nederland

Casper Burgering

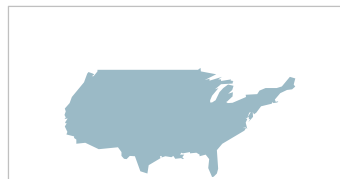
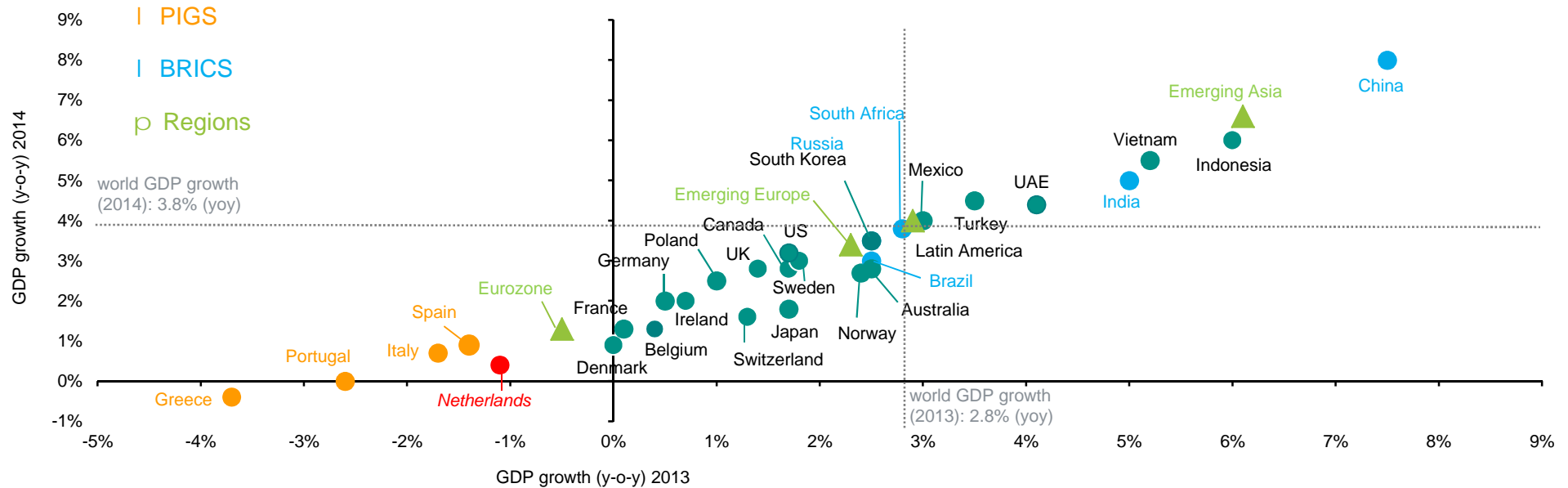
Senior sector econoom

Å 020 – 383 26 93

§ casper.burgering@nl.abnamro.com

 @CasperBurgering

ABN AMRO: wereld economie gaat versnellen in Q4 en 2014

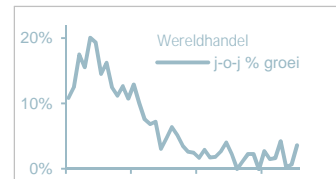
De cijfers van de **Amerikaanse economie** zijn bemoedigend. De data duidt op een acceleratie van de binnenlandse vraag, vnl. door een toename van de consumptiegroei. De verkoop van bestaande woningen steeg in augustus met 1,7%, na een groei van 6,5% in juli. AAB verwacht dat het stimuleringsprogramma van de Fed in december zal worden afgebouwd.

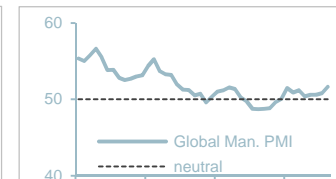
De **Chinese economie** zal in H2 verder stabiliseren. De PMI liep op van 50,1 voor augustus naar 50,2 voor september. AAB denkt dat de groei weer aantrekt dankzij de mini-stimulering. De industriële productie is gestegen van 11,6% j-o-j in juli naar 24,2% in augustus. Dit bevestigt dat het herstel in het bedrijfsleven verder gestalte krijgt.

De **EU-economie** herstelt zich langzaam. Naast de industriële productie (-1,5% m-o-m) ontwikkelde in juli ook de export (-1,6%) zich zwak. Duitsland blijft het beter doen de eurozone als geheel: de ZEW-indicator van het economisch sentiment steeg verder van 42,0 in augustus naar 49,6 in september, ruim boven het LT-gemiddelde van 24.

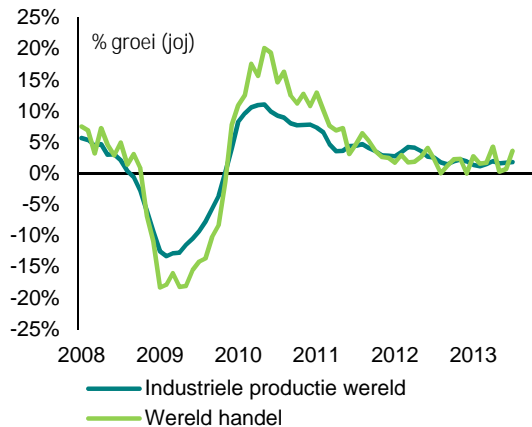
De **wereldhandel** herstelt zich geleidelijk en steeg krachtig met 3,6% in juli, na twee maanden van marginale groei. Ondanks het feit dat de groei zich nog onder het LT-gemiddelde bevindt, suggereren veel indicatoren dat de handelsstromen verder zullen verstevigen. Vooral het aantrekken van de verwerkende industrie is bemoedigend.

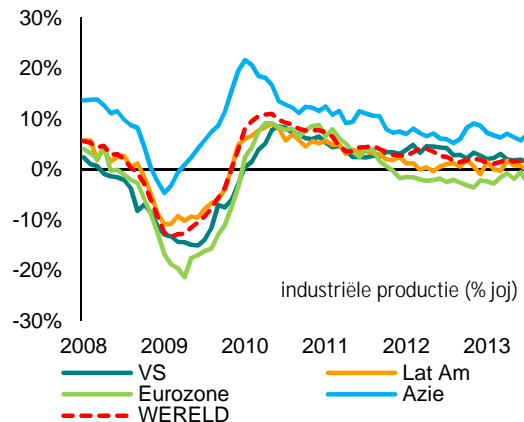
Ook de **Manufacturing PMI** voor de mondiale industriële activiteit steeg krachtig. In augustus nam de index met 6,2% j-o-j toe, de sterkste groei in 3 jaar. Sinds het begin van 2013 bevindt de manufacturing PMI - en de onderdelen ervan - zich gestaag boven de 50. Wereldwijd nemen de indices toe, maar regionale verschillen in groeitempo blijven.

Mondiale industriële activiteit en export trekt verder aan

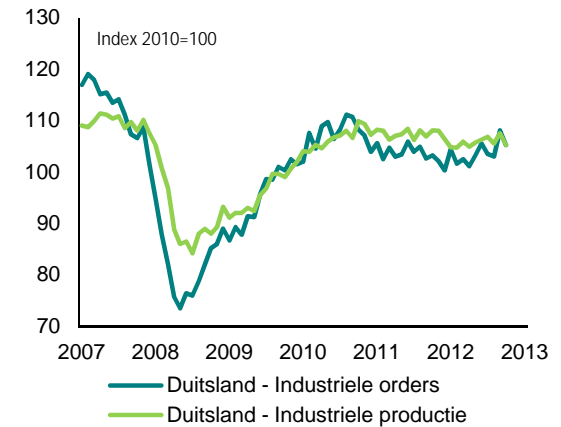
Industriële productie en handel wereldwijd groeien door...

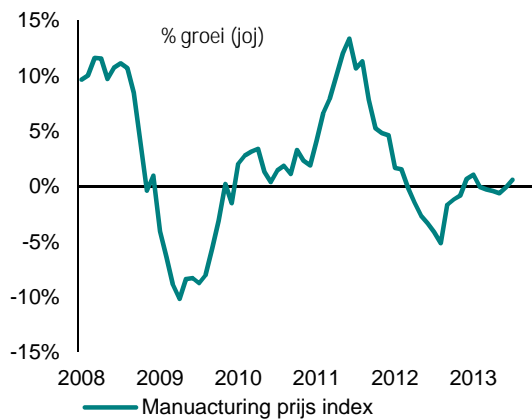
... terwijl de eurozone nog steeds achter blijft.

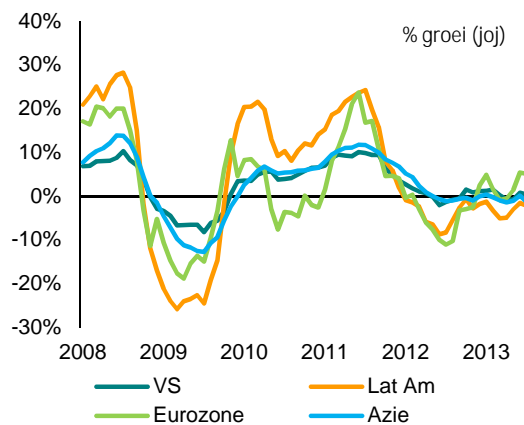
Productie/orders stabiel in Duitsland, maar nog niet overtuigend genoeg

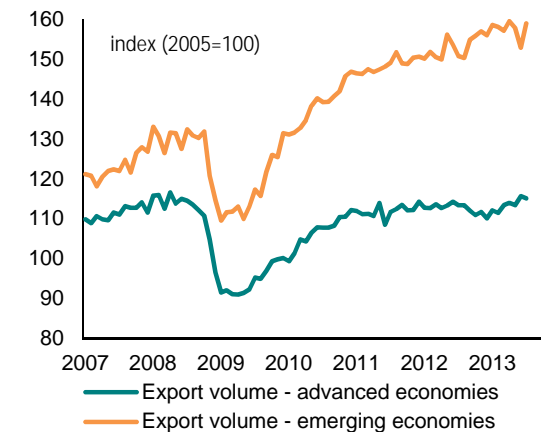
Prijnsindex voor de industrie groeit in juli slechts licht

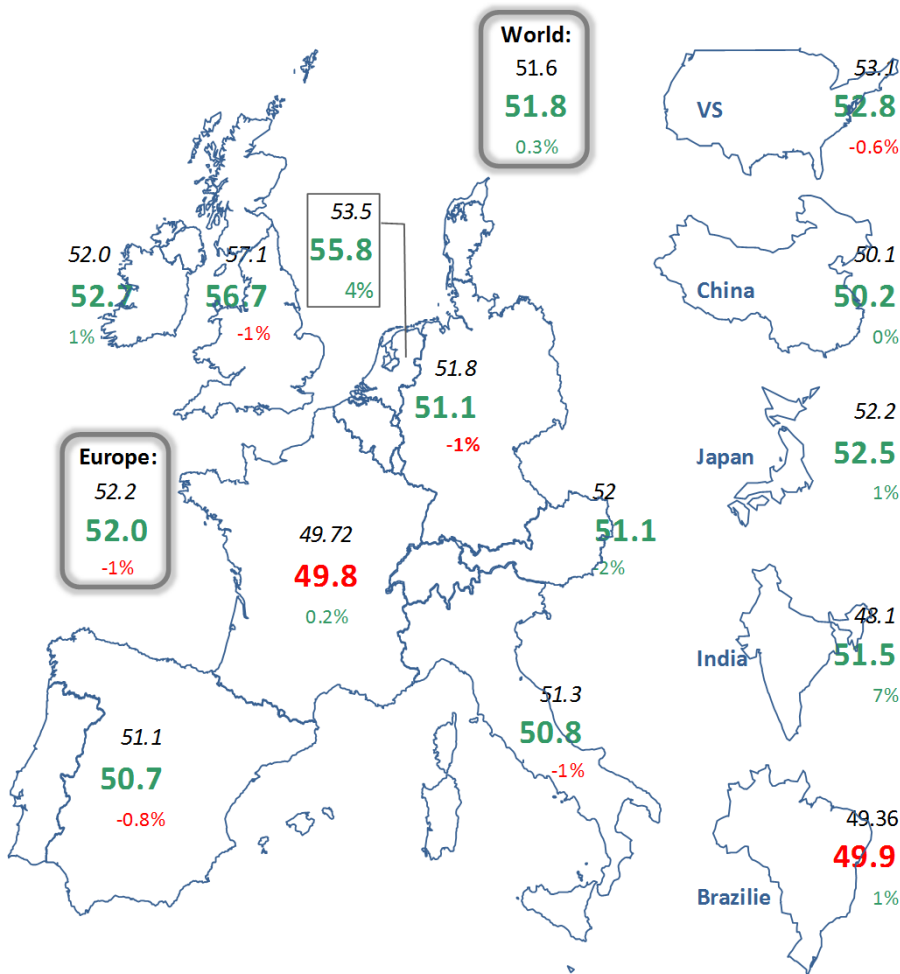
Exportprijzen in Lat Am en China dalen nog, prijzen EU nemen toe

Export van zowel opkomende als ontwikkelde landen trekt aan

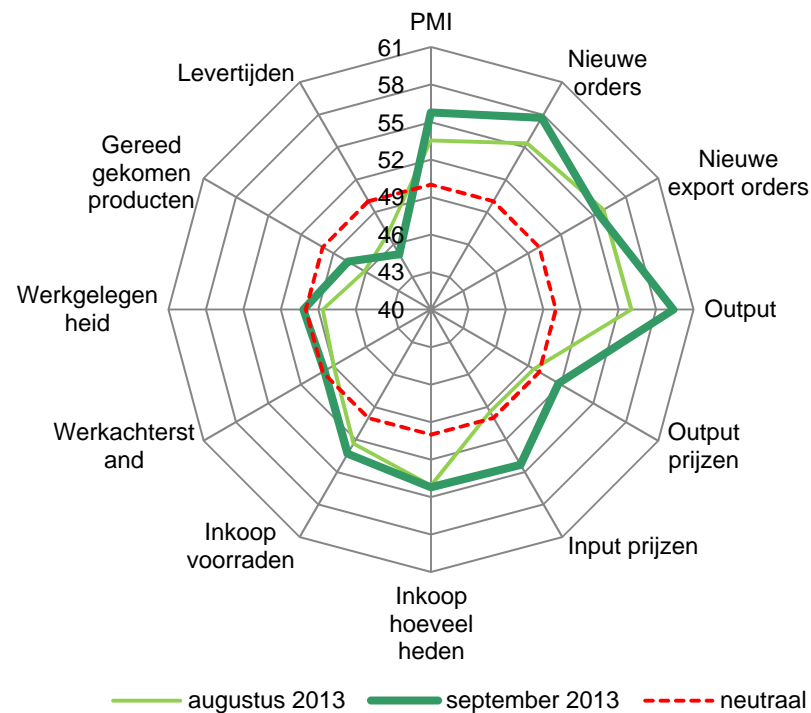

PMI Nederland in september sterkste stijger van Europa

Cijfers gecorrigeerd voor seizoensinvloeden

PMI Nederland per onderdeel:

De Purchasing Managers' Index® (PMI®) is een verzamelingsindex gebaseerd op 5 individuele indexen met de volgende zwaarte verdeling: **nieuwe orders** (0,3), **productie** (0,25), **werkgelegenheid** (0,2), **levertijden** (0,15), **voorraad ingekocht materiaal** (0,1), met de levertijden index omgekeerd zodat de cijfers zich in een vergelijkbare richting bewegen.

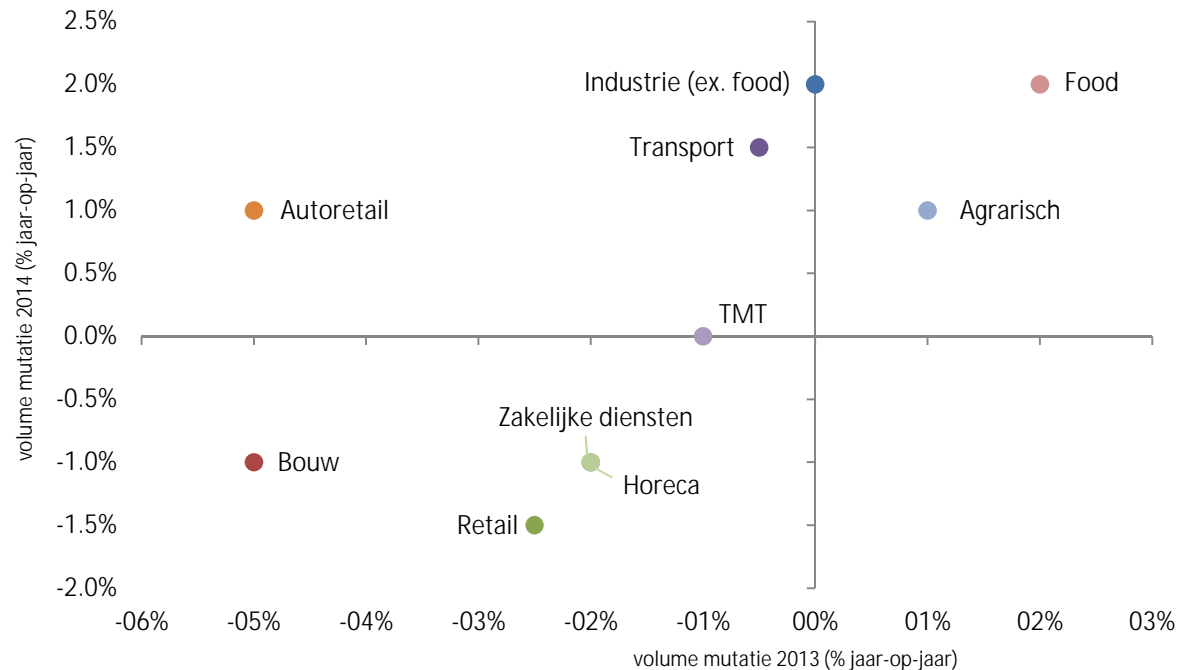
Herstel in Nederland zet door, dankzij de uitvoer

Kerncijfers Nederlandse economie

	2011	2012	2013	2014
	% mutaties			
BBP	1,0	-1,3	-1,1	0,4
Particuliere consumptie	-1,1	-1,6	-2,0	-1,0
Overheidsconsumptie	0,2	-0,7	-0,9	-0,2
Investerings	6,1	-4,0	-8,0	0,0
Uitvoer	4,1	3,2	3,0	4,9
Invoer	4,2	3,3	0,5	4,4
Consumentenprijzen (CPI)	2,3	2,5	2,7	1,8
Lonen	1,4	1,6	1,4	1,4
	Niveaus			
Werkloosheid (% beroepsbevolking)	5,4	6,4	8,5	9,2
Idem internationale definitie	4,4	5,3	6,8	7,4
Lopende rekening (% BBP)	9,7	10,1	10,3	10,1
Saldo overheid (% BBP)	-4,5	-4,1	-3,2	-3,2

Herziene cijfers zijn gecursiveerd.

Ramingen: ABN AMRO Economisch Bureau

In 2013 nog krimp, maar herstel lijkt in aantocht ...

Nico Klene – Senior Econoom ABN AMRO (Uit: *De Nederlandse Economie in Zicht* – september en kunt u downloaden op ABN AMRO Insights):

“Op basis van de gunstiger ontwikkelingen in het buitenland en gelet op de geleidelijke verbetering van ook Nederlandse economische ‘barometers’ verwachten we dat de economie in het derde en vierde kwartaal (eindelijk) weer wat groeit. De uitvoer zal daar een belangrijke rol bij spelen...”

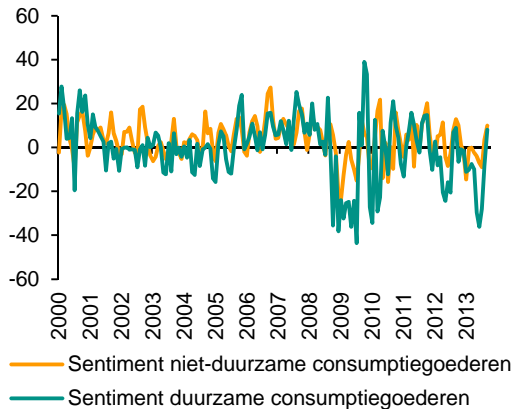
“Naar verwachting kan het herstel in 2014 – dankzij de uitvoer - geleidelijk doorzetten. De groei wordt echter, zoals gezegd, gedrukt door de verdere krimp van de consumptie. Ook de extra bezuinigingen van de overheid spelen een remmende rol. Volgens de analyse van het CPB wordt de BBP-groei in 2014 echter met slechts een ¼%-punt afgeremd door de bezuinigingen...”

Productieherstel NL traag, maar sentiment is verbeterd

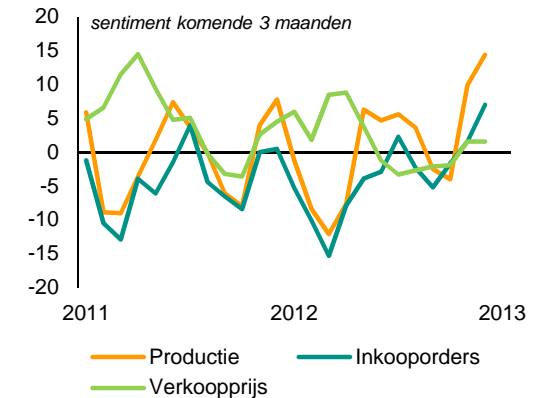
Industriële productie blijft erg volatiel en is met 2,3% gedaald in aug (joj)

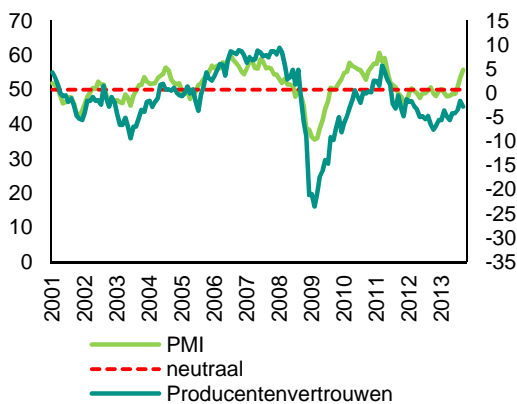
Sentiment productie (niet-)duurzame goederen sterk verbeterd

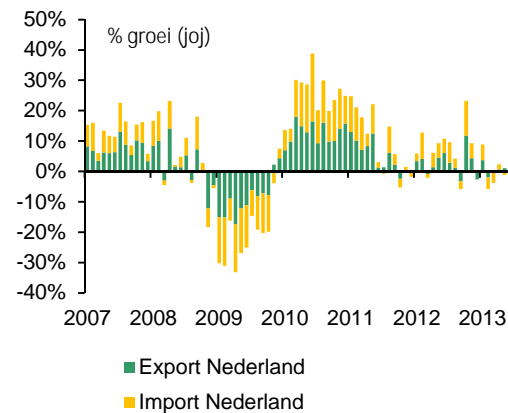
Ook voor komende 3 maanden is het sentiment gunstig

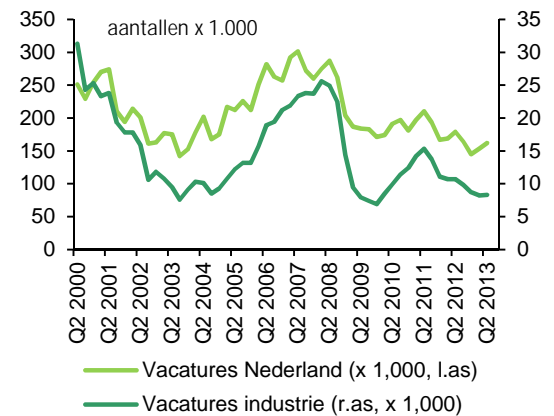
PMI in expansie, producentenvertrouwen zal ook spoedig volgen

NL export trekt aan in juli, met 3,8% groei joj, import groei met 1,3% joj

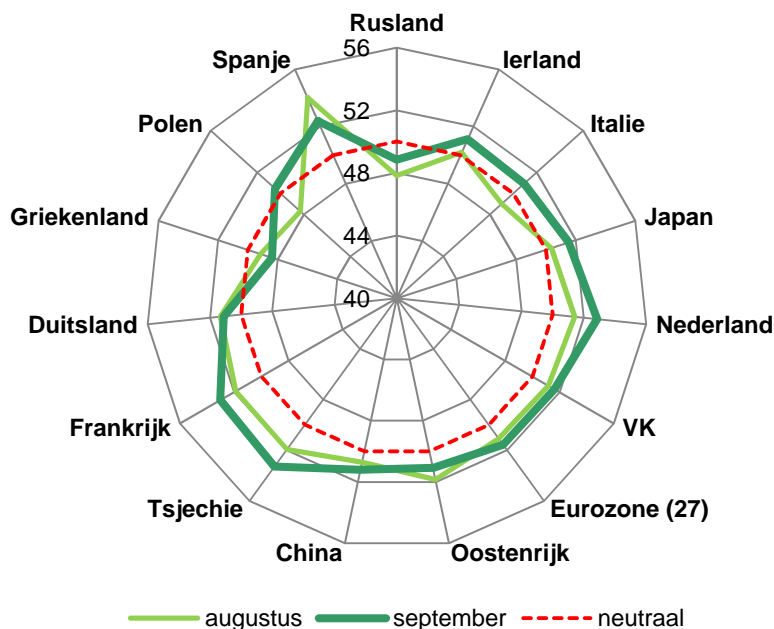
Het aantal vacatures in industrie blijft sterker afnemen dan gemiddeld

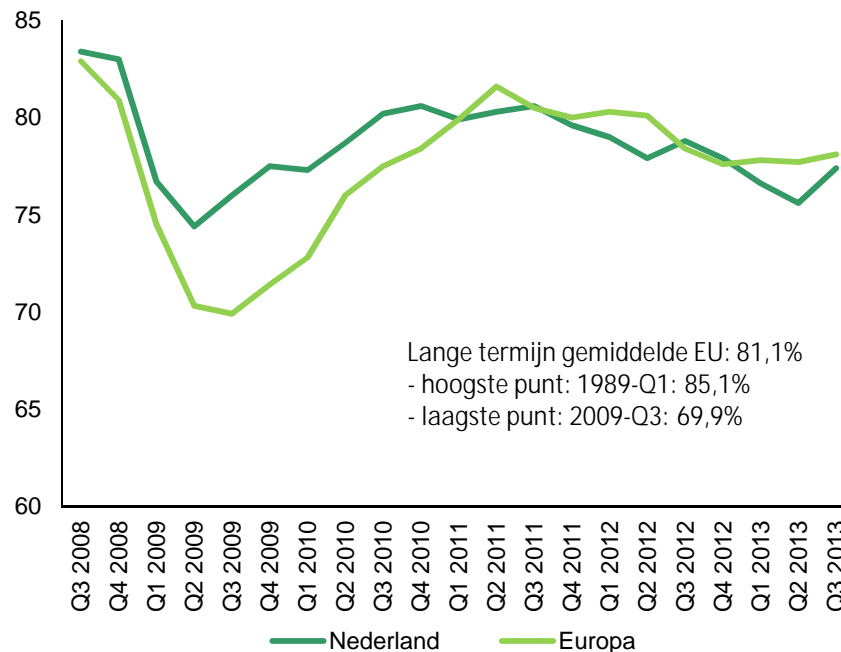
Bezettingsgraden in eurozone in expansie, op Griekenland na

Bezettingsgraden in Europa

PMI deelindicator (> 50 = expansie, < 50 = krimp)

Bezettingsgraden (in %) EU en NL

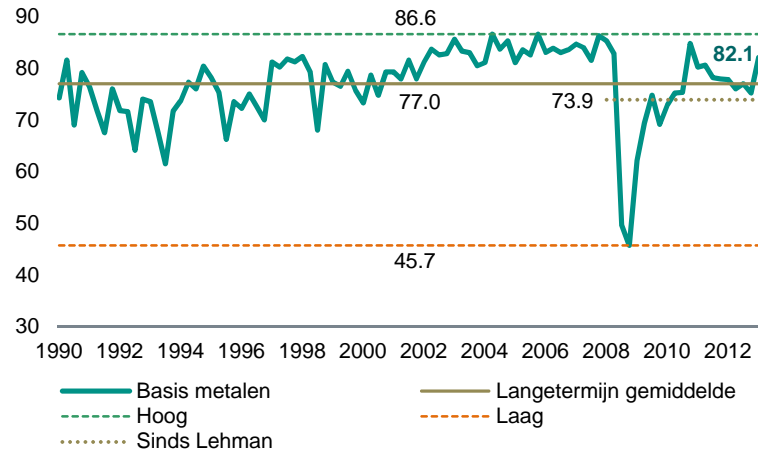

Bezettingsgraad van Europa ligt nog steeds onder lange termijn gemiddelde

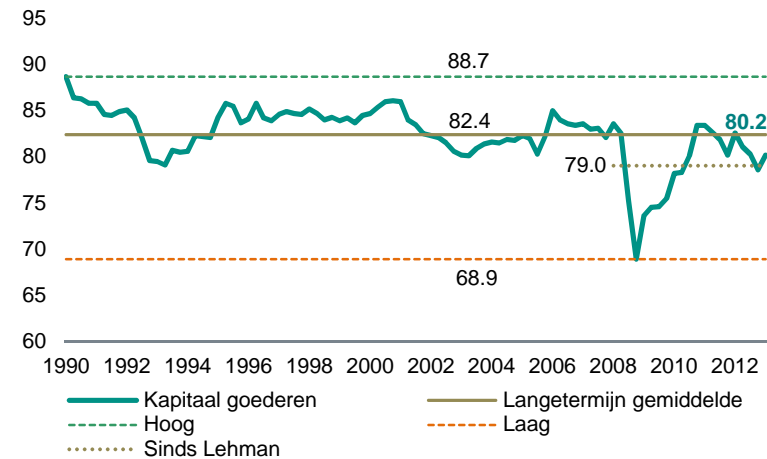
- } Het lange termijn gemiddelde bedraagt 81,1% en Europa zit daar nog onder
- } Nederland zit in de middenmoot, maar zal komend kwartaal verder herstellen, gegeven de verdere verbetering van de PMI bezettingsgraad
- } In vrijwel alle Europese landen zit bezettingsgraad in expansie
- } Griekse bezettingsgraden in contractie en is bovendien verslechterd op maandbasis

Bezettingsgraad in basismetaal boven zijn LT gemiddelde

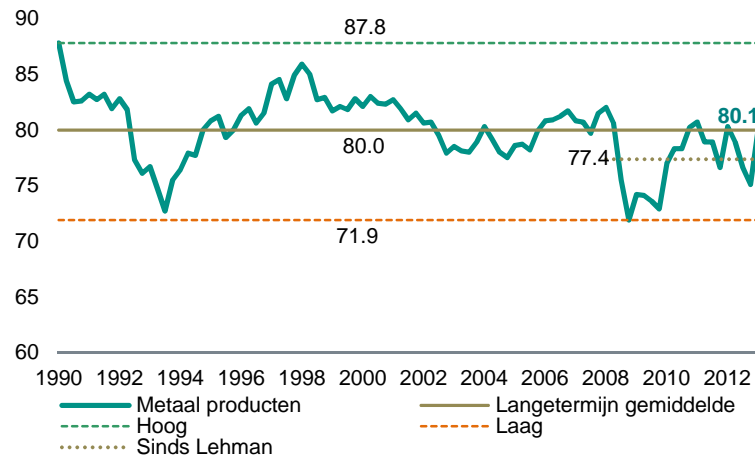
Basismetalen

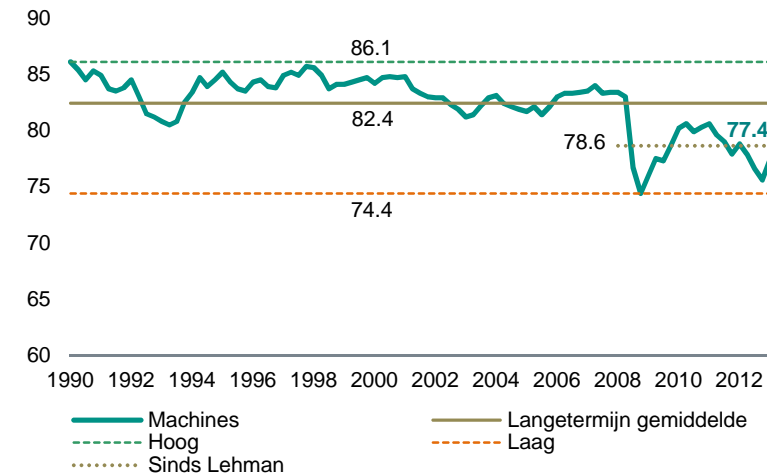
Kapitaalgoederen

Metaalproducten

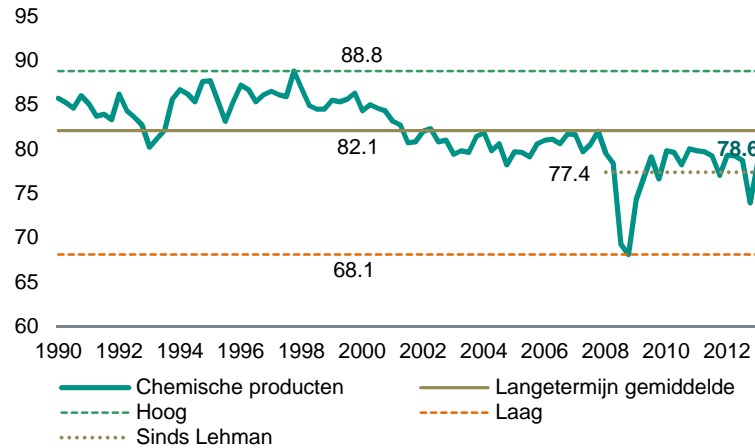
Machines

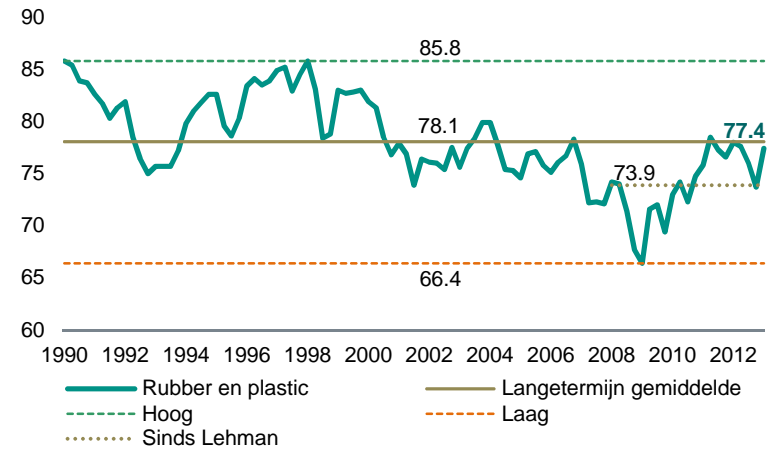

Bij consumentengoederen en papier & print nog geen herstel

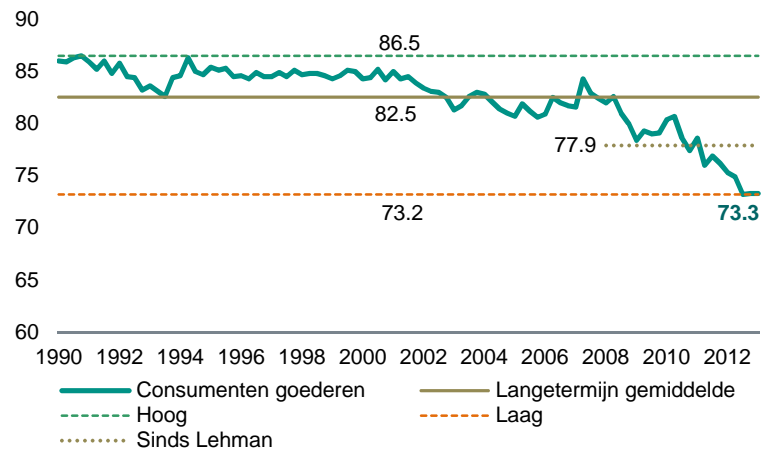
Chemische producten

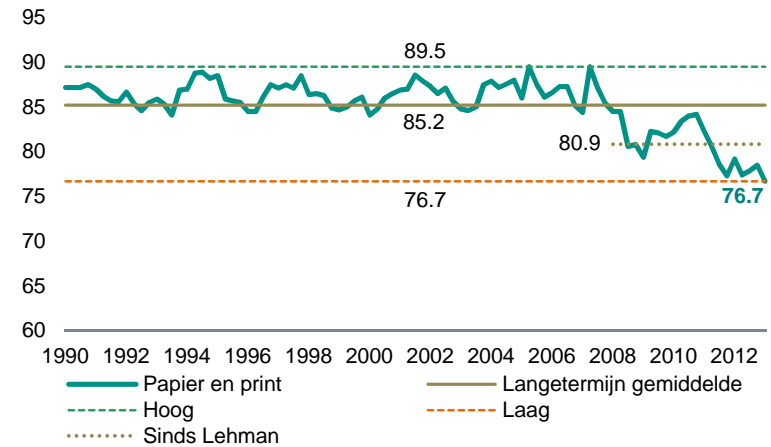
Rubber & plastic

Consumenten goederen

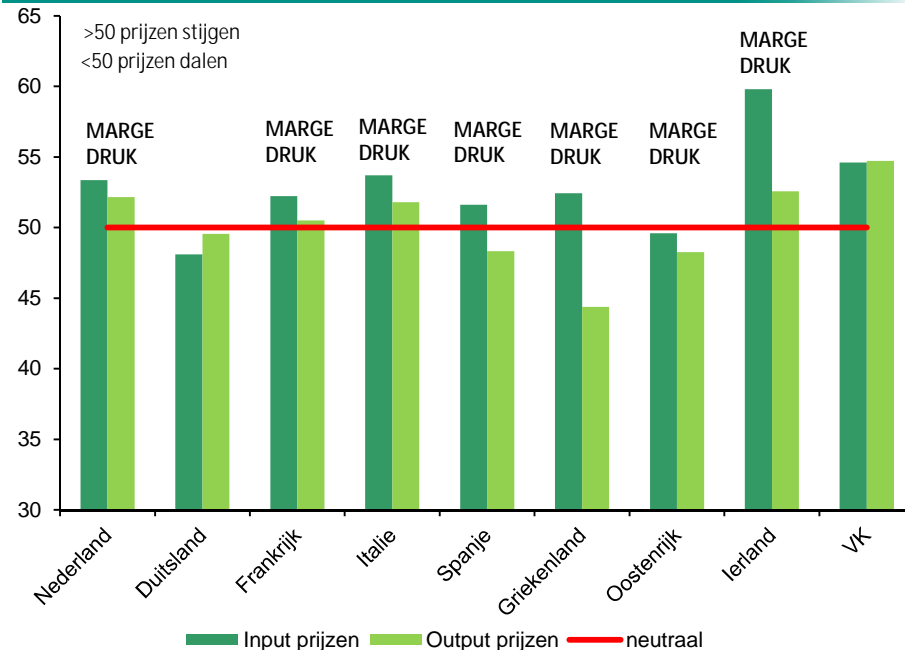

Papier & print

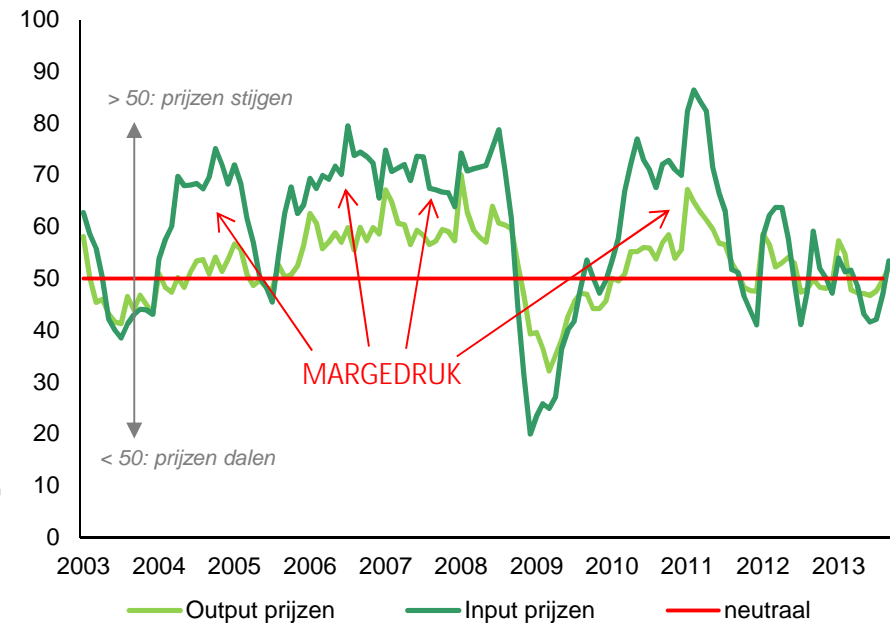

Margedruk in veel landen van EU in september groter

Margedruk in Europa

Nederlandse situatie

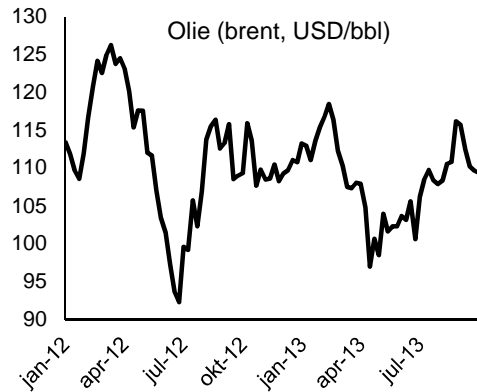

Margedruk vooral in landen die hard geraakt zijn door de crisis

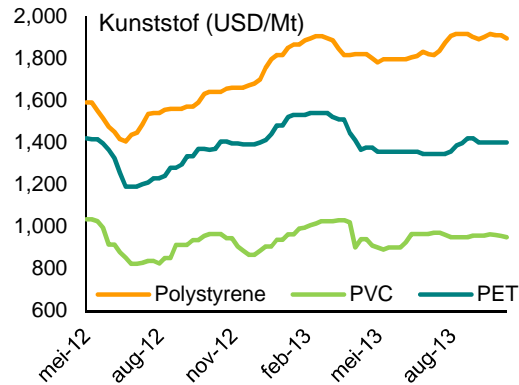
- } De druk van de inputprijzen vindt vooral plaats in tijden van hoogconjunctuur
- } Industriële ondernemers ontberen de prijskracht en kunnen niet volledige prijsstijgingen doorberekenen
- } In Nederland stijgen de inputprijzen harder dan de outputprijzen in september = margedruk
- } Vooral Griekenland en Spanje zitten in spagaat met stijgende inputprijzen en dalende outputprijzen

Prijzen cyclische metalen kunnen verder stijgen, olie daalt

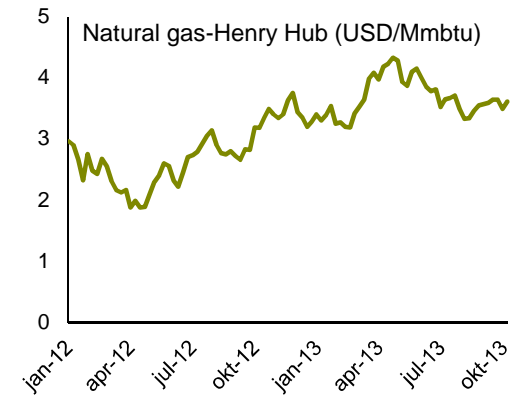
Olieprijs zal in de loop van oktober dalen; lagere prijs in '14/'15

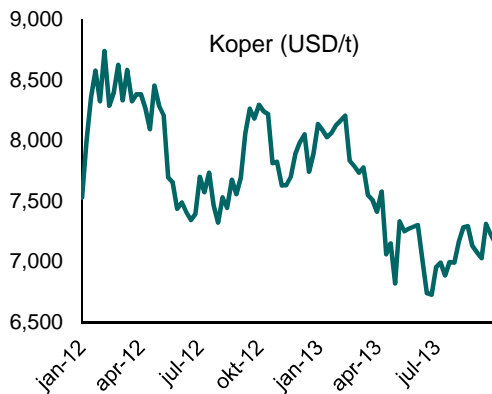
Prijs PVC stabiel, terwijl markt voor PET en Polystyreen aantrekt

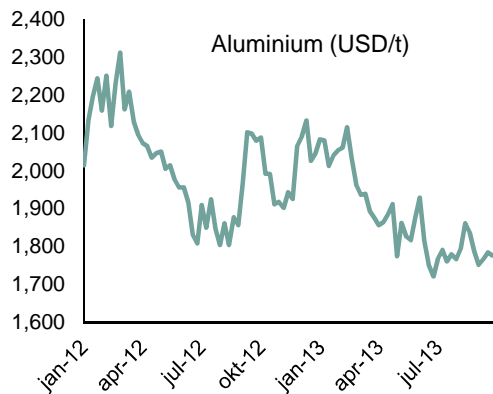
VS aardgasprijs stijgt verder, aardgasprijs EU zullen afzwakken

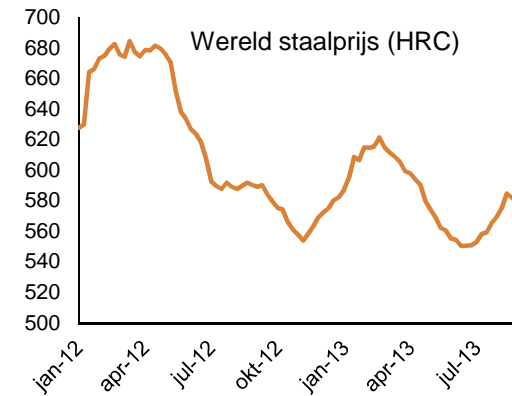
Prijs van koper op redelijk stabiel niveau door dalende voorraden LME

Veel overcapaciteit, maar vraag naar aluminium blijft solide

Laatste kwartaal van het jaar brengt normaliter meer prijsdruk

Overige informatie & disclaimer

Voor meer informatie over deze sector, neem contact op met:

Casper Burgering

Senior sector econoom

Industrie & industriële metalen

ABN AMRO Economisch Bureau

tel: 020 383 26 93

e-mail: casper.burgering@nl.abnamro.com

ABN AMRO Economisch Bureau op internet

www.abnamro.nl/economischbureau

<http://nl.linkedin.com/in/casperburgering>

<https://twitter.com/CasperBurgering>

Disclaimer:

Copyright 2013 ABN AMRO and affiliated companies ("ABN AMRO"), Gustav Mahlerlaan 10, 1082 PP Amsterdam / PO Box 283, 1000 EA Amsterdam, The Netherlands. All right reserved.

This material is provided to you for information purposes only. Before investing in any product of ABN AMRO Bank NV, you should inform yourself about various consequences that you may encounter under the laws of your country. ABN AMRO Bank NV has taken all reasonable care to ensure that the information contained in this document is correct but does not accept liability for any misprints. ABN AMRO Bank NV reserves the right to make amendments to this material.

This material which is subject to change without notice is provided for informational purposes and should not be construed as a solicitation or offer to buy or sell any securities or related financial instruments. While ABN AMRO makes reasonable efforts to obtain information from sources, which it believes to be reliable, ABN AMRO makes no representation or warranty of any kind, either express or implied as to the accuracy, reliability, up-to-dateness or completeness of the information contained herein. Nothing herein constitutes an investment, legal, tax or other advice nor is it to be relied on in any investment or decision. Certain services and products are subject to legal restrictions and therefore may not be available for residents of certain countries. You should obtain relevant and specific professional advice before making any investment decision. The past performance is not necessarily a guide to the future result of an investment. The value of investments may go up or down due to various factors including but not limited to changes in rates of foreign exchange and investors may not get back the amount invested. ABN AMRO disclaims any responsibility and liability whatsoever in this respect.